

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 lutego 1930 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie umundurowania i uzbrojenia szeregowych i oficerów Straży Granicznej,

Na podstawie art. 35 ustęp 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 349) zarządza się co następuje:

§ 1. Umundurowanie i uzbrojenie szeregowych i oficerów Straży Granicznej winno odpowiadać niżej podanym przepisom i wzorom.

§ 2. Zasadniczy kolor munduru jest „khaki”. dystynkcji — srebrny - oksydowany; guziki typu wojskowego, białe oksydowane z orłem państwowym.

§ 3. Umundurowanie szeregowych Straży Granicznej składa się z kurtki, spodni, płaszcza, czapki, obuwia i pasa głównego:

a) kurtka z rozcięciem ztyłu, zapinana na 6 guzików z wewnętrznymi czterema kieszeniami (2 u góry, 2 u dołu), z patkami górnymi (szerokość 12 — 14 cm i wysokość 6 cm) i dolnymi (szerokość 16 — 18 cm i wysokość 7 cm) zapinanymi na 1 guzik. Długość kurtki taka, aby dół poły ztyłu dotykał do płaszczyzny siedzenia przy postawie siedzącej (rys. 7). Ztyłu dwa haki do podtrzymywania pasa. Kołnierz stojąco wykładany, wysokość 5 — 6 cm, z naszytymi patkami sukiennymi koloru ciemno-zielonego szerokości kołnierza z jasno-zieloną wypustką szerokości 3 mm (typ wojskowy), długości 7 cm u górnej krawędzi. Na patce biały oksydowany metalowy orzełek w obramowaniu (rys. 2). Naramienniki z sukna kurtki, szerokości 5 cm przy wszyciu, zwężone ku górze do 3,5 cm, zapięte na mały guzik mundurowy, przyszyty do kurtki przy kołnierzu. Na naramiennikach biała oksydowana rzymska cyfra metalowa wysokości 2,5 cm oznaczająca przynależność do Okręgowego Inspektoratu Straży Granicznej, zaś dla szeregowych Sztabu Komendy Straży Granicznej monogram metalowy lub wytłaczany składający się z liter K. S. G. wysokości 2,5 cm (rys. 3); dla szeregowych Sztabu Inspektoratu Okrę-

gowego monogram metalowy lub wytłaczany, składający się z liter I. O. (rys. 4);

b) spodnie z sukna barwy kurtki, kroju bryczesów — do butów, długie do trzewików;

c) płaszcz dwurzędowy po 6 guzików mundurowych z każdej strony i kołnierzem leżącym wykładanym wysokości 14 cm z dwiema kieszeniami; w rogach po obu stronach kołnierza naszyte ukośnie dwa paski, każdy długości 8 cm, szerokości 5 mm, dolna barwy patki na kołnierzu, górna barwy wypustki przy tej patce w odległości 9 cm w obie strony od rogu kołnierza. Naramienniki z cyframi i monogramem jak u kurtki. Na rękawach mankiety szerokości 15 cm. Ztyłu płaszcza, wciętego w stanie, dragoon prostokątny (wysokości 5 cm, a szerokości 20 — 23 cm) zapinany na 2 guziki; ztyłu płaszcza na środku kontrafałda od dołu ku górze rozcięta, długości od 60 do 75 cm zapinana na 5 guzików;

d) czapka angielska (okrągła) z sukna mundurowego z daszkiem fibrowym czarnym 7 cm długości, z czarną rzemienną podpinką szerokości 2 cm. Daszek okuty na krawędzi oksydowaną białą blachą szerokości 1 cm.

Otok czapki wysokości 5 cm koloru ciemnozielonego i naokoło krawędzi wierzchu czapki wypustka jasno-zielona (rys. 5). Na czapce nad otokiem srebrny oksydowany orzeł państwowy wielkości 5 cm (rys. 1);

e) obuwiu: do bryczesów — długie buty, do długich spodni — trzewiki czernione lub nie;

f) pas główny rzemienny koloru ciemno-brązowego.

§ 4. Oznaki stopni służbowych szeregowych Straży Granicznej:

1) strażnik graniczny nie ma żadnych oznak;

2) st. strażnik graniczny — na otoku czapki pod orłem jedna taśma srebrna oksydowana szerokości 5 mm w kształcie kąta ostrego 65° skierowanego wierzchołkiem do góry przez całą wysokość otoku. Na zewnętrznej stronie obu rękawów kurtki w odległości 5 cm od dolnego brzegu rękawów oraz na zewnętrznej stronie obu rękawów płaszcza w odległości 8 cm od dolnego brzegu rękawów naszyte patki koloru ciemno-zielonego wycięte na końcu w ząb, szerokości 4 cm, długości 14 cm, poczynając od szwa łokciowego. Na patkach tych naszyta jedna taśma srebrna oksydowana szerokości 5 mm w kształcie kąta ostrego 70°, skierowanego wierzchołkiem do wycięcia patki w odległości 2 cm od brzegu (rys. 12);

3) przodownik — po dwie taśmy na otoku czapki i na patkach u rękawów tych samych rozmiarów, jak u starszego strażnika z takiejże taśmy, na otoku czapki w odległości 2 mm jedna od drugiej, zaś na patkach u rękawów w odległości 5 mm jedna od drugiej (rys. 12);

4) starszy przodownik — na otoku czapki dwie taśmy srebrne oksydowane, z tem, że górna taśma szerokości 1 cm a dolna 5 mm; rozwartość kąta i odległość jak u przodownika, zaś na patkach u rękawów taśma srebrna oksydowana szerokości 1 cm w kształcie kąta ostrego skierowanego wierzchołkiem do wycięcia patki na końcu w ząb — długości patki (rys. 12).

§ 5. Umundurowanie oficerów Straży Granicznej składa się z kurtki, spodni, płaszcza, czapki, obuwia i pasa głównego:

a) kurtka kroju frencha francuskiego, zapinana na 7 guzików z naszytymi 4 kieszeniami, zapinanymi na 1 guzik. Długość kurtki taka, aby dół poły ztyłu dotykał do płaszczyzny siedzenia przy postawie siedzącej; ztyłu kurtki rozcięcie od pasa w dół (rys. 8). Kołnierz stojąco wykładany z patkami, jak u szeregowych Straży Granicznej z tą zmianą, że zamiast metalowego orzełka w obramowaniu takiż orzełek haftowany, natomiast patki aksamitne koloru ciemno-zielonego. Na rękawach mankiety szerokości 10 cm. Naramienniki jak u szeregowych Straży Granicznej z tą różnicą, że dla oficerów cyfra arabska haftowana oznaczająca przynależność do Okręgowego Inspektoratu Straży Granicznej, zaś dla oficerów Sztabu Komendy Straży Granicznej monogram haftowany składający się z liter K. S. G. otoczony liśćmi dębowymi (rys. 4). Dla oficerów Sztabu Inspektoratów Okręgowych monogram haftowany składający się z liter I. O. (rys. 4);

b) spodnie jak u szeregowych Straży Granicznej;

c) płaszcz jak u szeregowych Straży Granicznej z cyframi i monogramem jak na kurtce; kieszenie ukośnie (oficerskie);

d) czapki jak u szeregowych Straży Granicznej. Daszek z czarnej skóry lakierowanej oraz otok z ciemno-zielonego aksamitu;

e) obuwiu — jak u szeregowych Straży Granicznej;

f) pas główny rzemienny koloru ciemno-brązowego z paskiem pomocniczym przez ramię.

§ 6. Oznaki stopni służbowych oficerów Straży Granicznej:

1) Oficerowie stopni niższych mają na górnej krawędzi otoku czapki dokoła jeden srebrny sznurek szerokości 5 mm oraz na środku otoku pod orłem czteroramienne haftowane lub wytłaczane gwiazdki o ostrych promieniach długości 18 mm od środka zakończone kulisto. Na zewnętrznej stronie obu rękawów kurtki w odległości 5 cm od dolnego brzegu rękawów oraz na zewnętrznej stronie obu rękawów płaszcza w odległości 8 cm od dolnego brzegu rękawów naszyte patki z aksamitu koloru ciemno-zielonego wycięte na końcu w ząb, szerokości 4 cm, długości 14 cm poczynając od szwa łokciowego. Na czapce i patkach aspirant ma jedną gwiazdkę, podkomisarz — dwie, komisarz — trzy.

2) Oficerowie stopni wyższych mają: dokoła otoku czapki naszyte dwa srebrne sznurki w odległości 3 mm jeden od drugiego. Patki na rękawach jak u oficerów stopni niższych obszyte haftem srebrnym szerokości 6 mm. Na czapce i patkach nadkomisarz ma jedną gwiazdkę, inspektor — dwie, nadinspektor — trzy.

§ 7. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej, pełniący służbę konno, noszą ostrogi.

Oficerowie Straży Granicznej pełniący obowiązki adjutantów mają prawo do pojedynczych akselbantów koloru „khaki”.

§ 8. Uzbrojenie:**a) szeregowi Straży Granicznej:**

broń: karabin z bagnetem lub rewolwer. Szeregowi Straży Granicznej, pełniący służbę konno, posiadają szablę przy pasie na żabce skórzanej; przy szabli chwast skórzany brązowy;

b) oficerowie Straży Granicznej:

broń: szablę typu oficerskiego i pistolet automatyczny ustalonego typu. Szabla przy pasie na skórzanych rapciach lub żabce ciemno-brązowego koloru. Do szabli temblak ze srebrnego oksydowanego płaskiego sznura szerokości 1 cm grubości 3 mm z amarantową tasiemką szerokości 2 mm wplecioną w sznur w odległości 2 cm jeden skręt od drugiego, długości (złożonej podwójnie) 35 cm. Obsada chwasta w przekroju poziomym owalna o 3 mm szersza od sznura, chwast srebrny oksydowany na trzonie z nici jedwabnych amarantowych z jednej warstwy frendzli długości 4 cm spiętych dołem.

§ 9. Czasokres używalności wydawanych szeregowym Straży Granicznej przedmiotów umundurowania ustanawiają odrębne przepisy.

§ 10. Po upływie czasokresu używalności przechodzi umundurowanie (kurtka, spodnie, płaszcz, czapka i obuwie) na własność szeregowego Straży Granicznej.

W razie utraty lub zniszczenia umundurowania albo jego części przed upływem czasokresu używalności z winy szeregowego Straży Granicznej, otrzymuje on nowe umundurowanie, względnie jego części za opłatą pełnej wartości.

Jeżeli utrata lub zniszczenie umundurowania albo jego części nastąpiła bez winy szeregowego Straży Granicznej w związku ze służbą lub wskutek niebezpiecznego wypadku, otrzymuje on nowe umundurowanie, względnie jego części bezpłatnie.

W razie wystąpienia lub wydalenia szeregowego ze służby w Straży Granicznej przed upływem czasokresu używalności umundurowanie ma być

zwrócone i może być wydane innemu szeregowemu z odpowiednio skróconym czasokresem używalności. Władza służbowa może jednak pozostawić szeregowemu umundurowanie za opłatą odpowiedniej kwoty, obliczonej w stosunku do kosztu, wyłożonego na umundurowanie przez Skarb Państwa i czasu używania.

W razie przejścia szeregowego na emeryturę oraz w razie jego śmierci, umundurowanie (kurtka, spodnie, płaszcz, czapka i obuwie) nie podlega zwrotowi.

W wypadkach pozostawienia umundurowania szeregowemu, z którym stosunek został rozwiązany lub który przeszedł na emeryturę, jak również przed wyjściem umundurowania z użytku szeregowego po upływie czasokresu używalności, oraz w razie rozwiązania stosunku z oficerem lub w razie przejścia oficera na emeryturę, mają być odjęte od umundurowania oznaki służbowe i guziki z godłem państwowym.

§ 11. Szczegółowe przepisy normują noszenie umundurowania w służbie i poza służbą, jak również noszenie ubrania cywilnego przez oficerów i szeregowych Straży Granicznej.

§ 12. Wszyscy oficerowie i szeregowi Straży Granicznej powinni zmienić dotychczasowe oznaki szarż i stopni niezgodne z powyżej wymienionymi do dnia 1 lipca 1930 r.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 lutego 1928 r. w sprawie umundurowania funkcjonariuszów Straży Celnej (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 223).

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

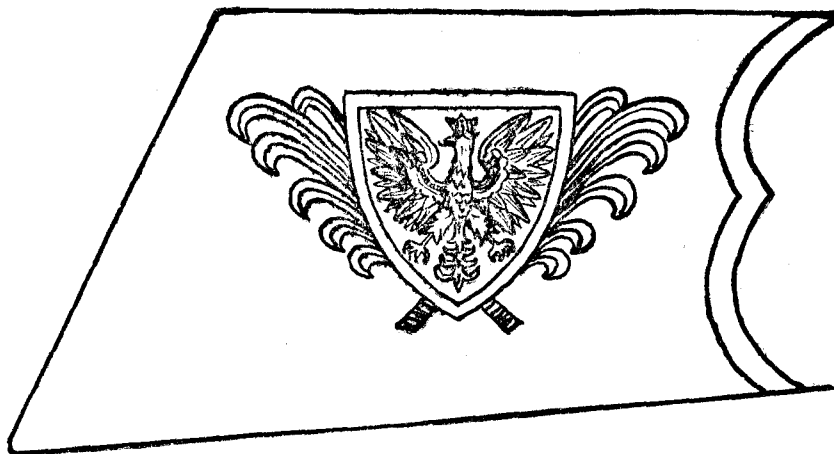
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *H. Józewski*

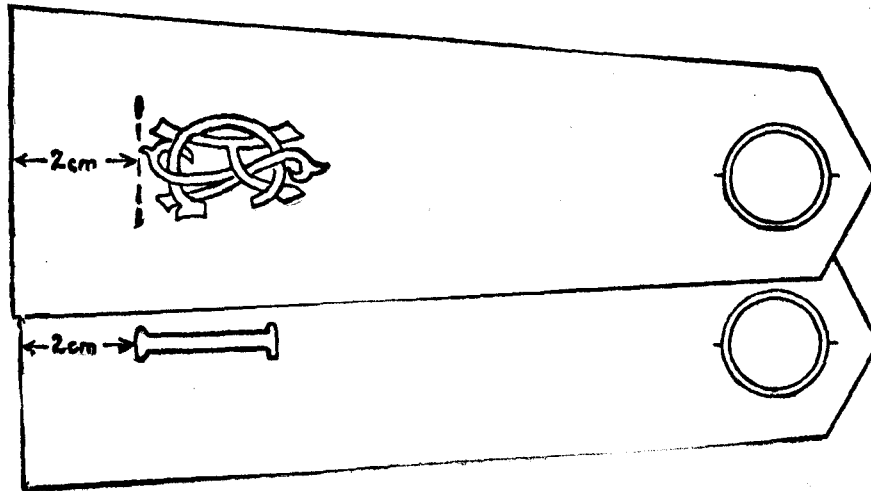
Załączniki do rozp. Min. Skarbu z dnia 4 lutego 1930 r. (poz. 228).

Rys. 2.

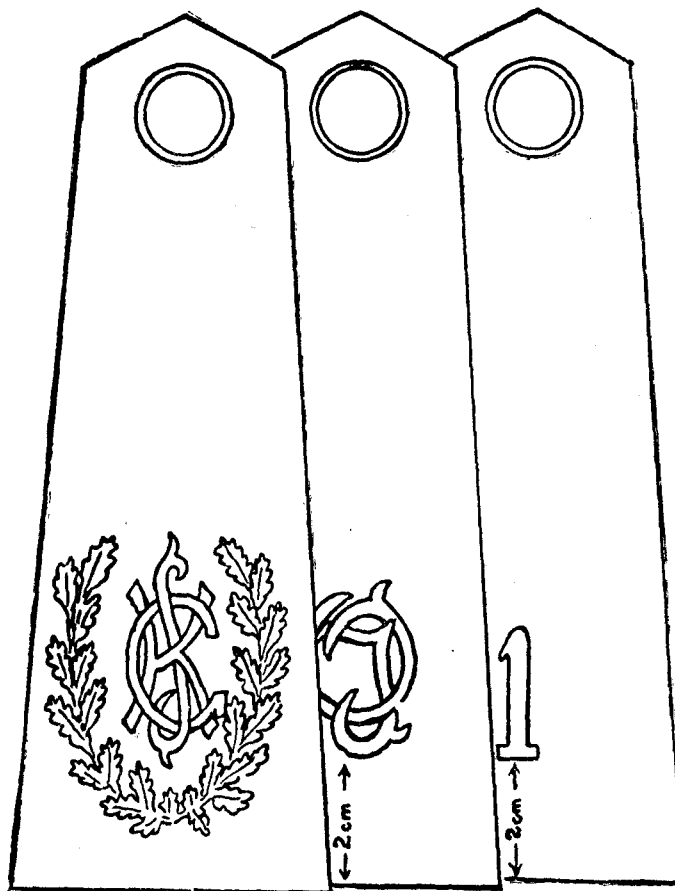
Rys. 1.

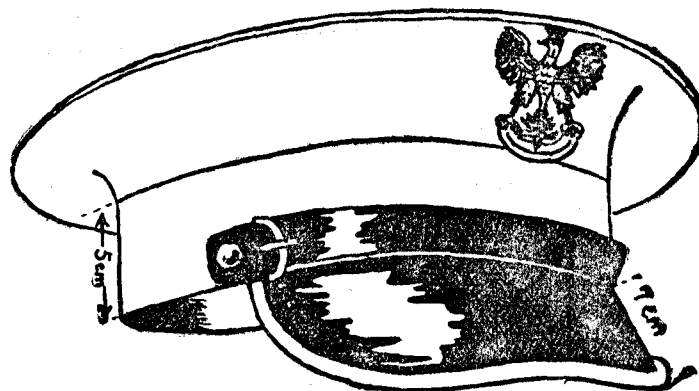
Rys. 3.

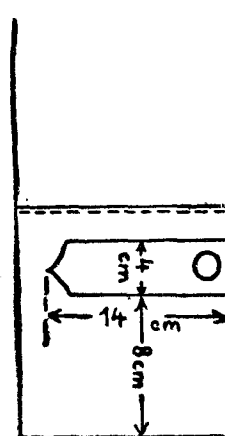
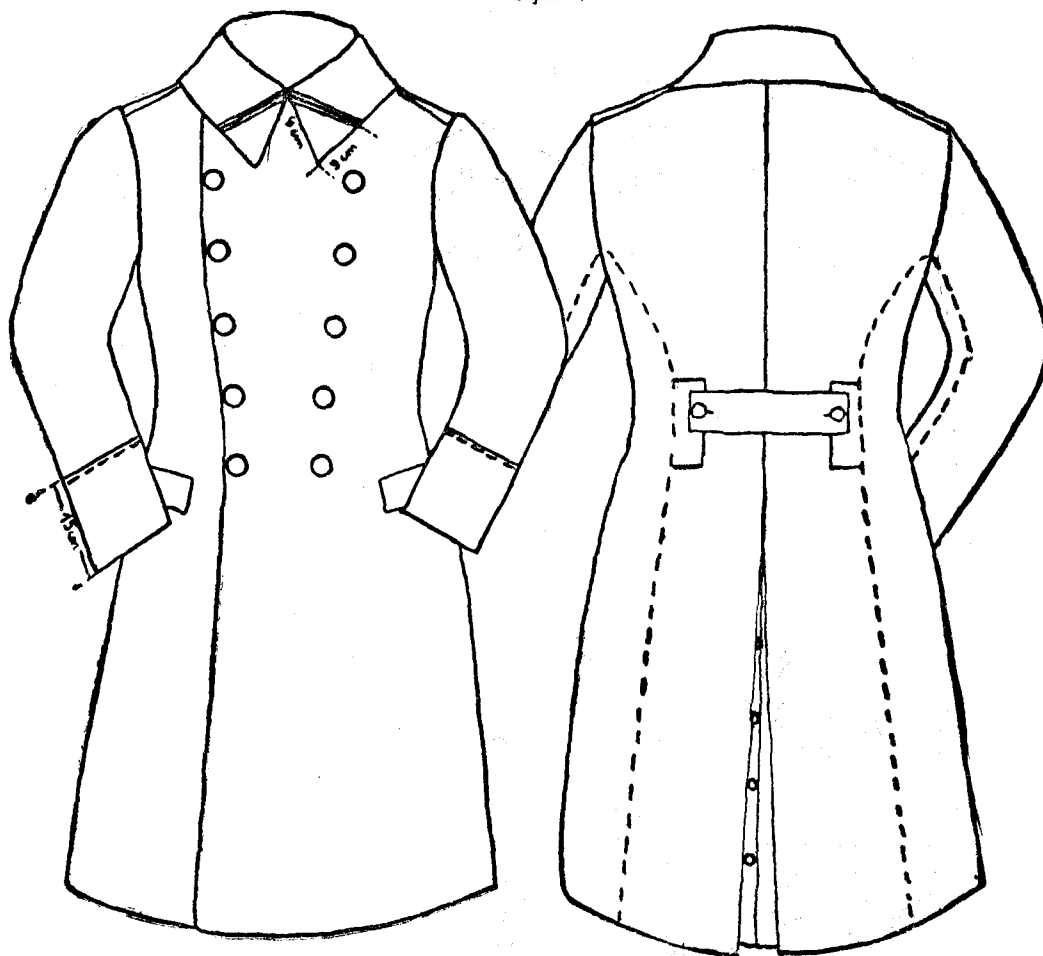
Rys. 4.

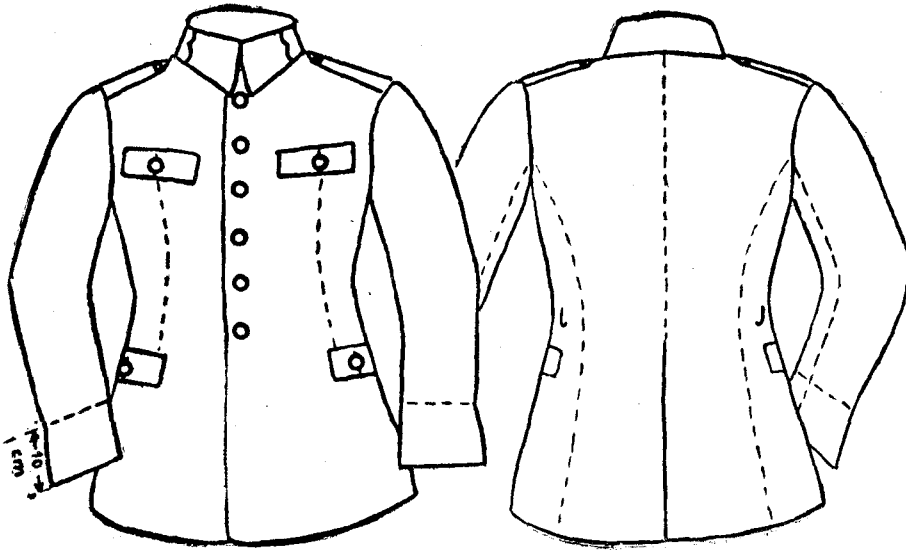
Rys. 5.

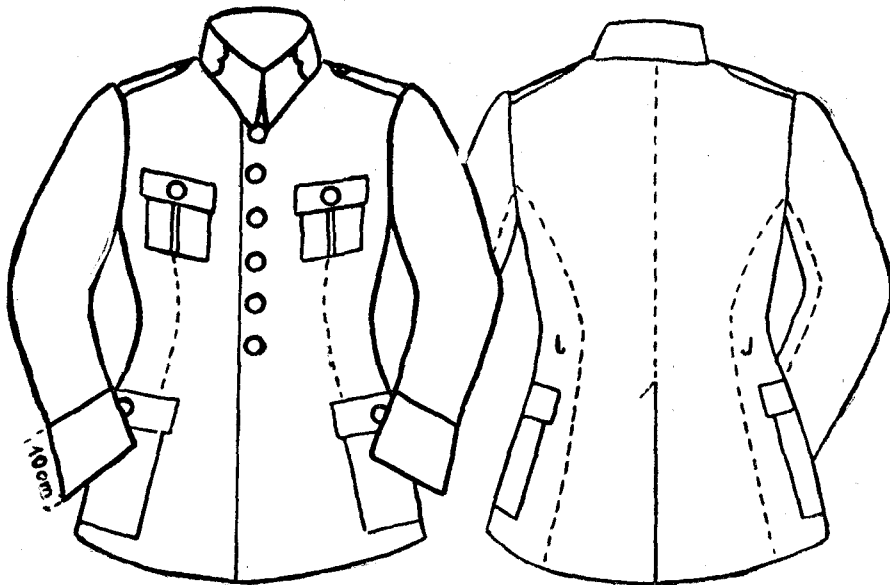
Rys. 6.

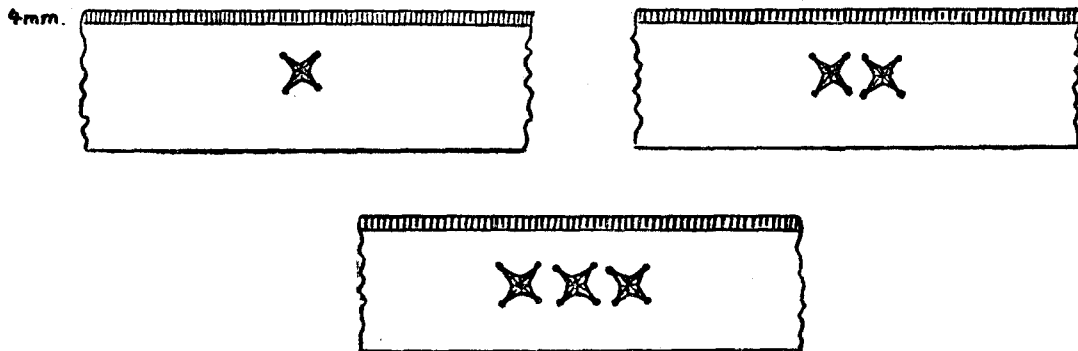
Rys. 7.

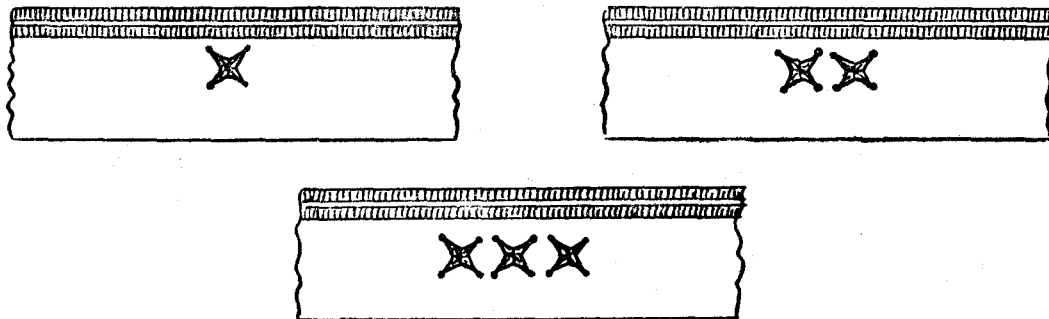

Rys. 8.

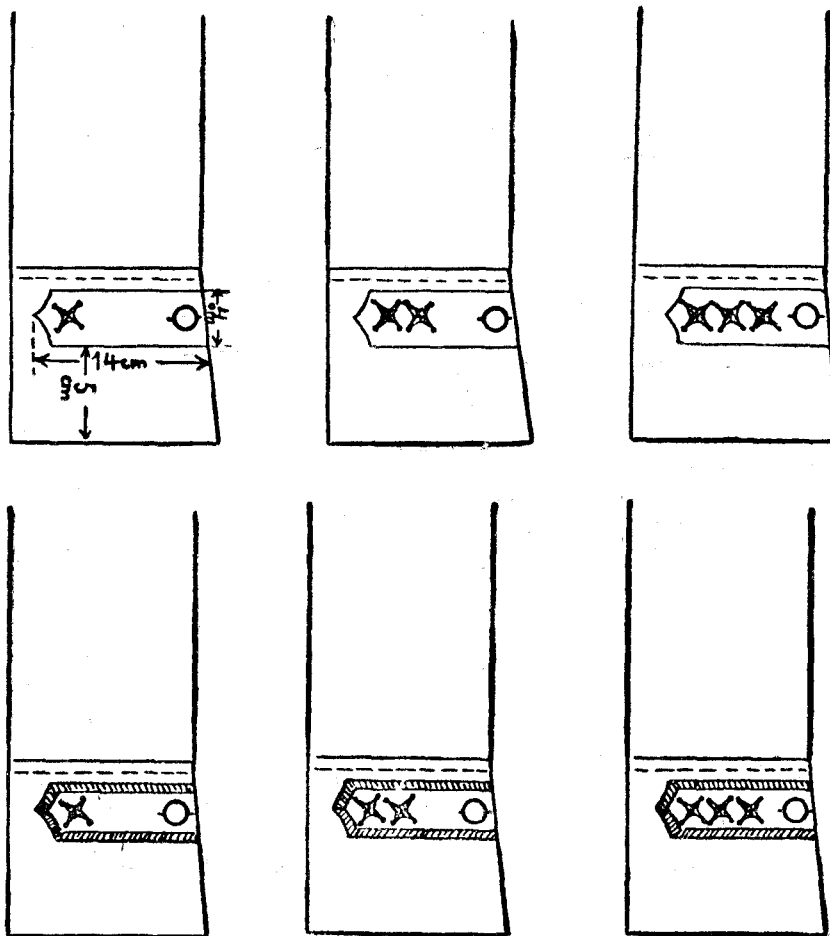

Rys. 9.

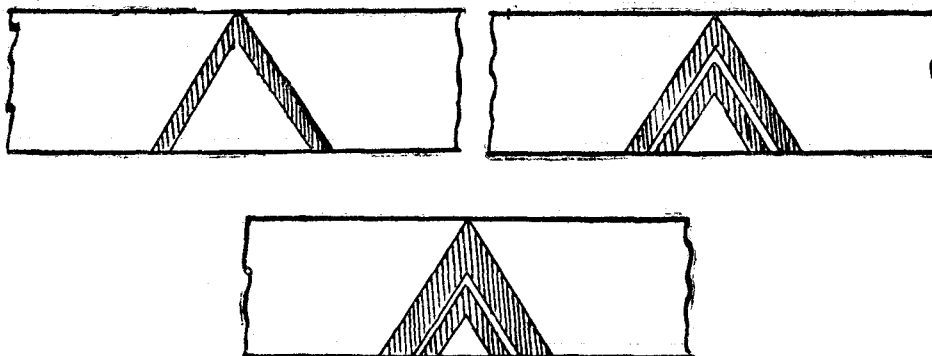

Rys. 10.

Rys. 11.

Rys. 12.

